

UNIWERSYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Bałkany i Europa Środkowa we współczesnych dyskursach literackich,
politycznych i medialnych
Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Bałkanistyka		Cykl dydaktyczny 2023/24	
Specjalność -		Kod zajęć 03BAKS.24K.05238.23	
Jednostka organizacyjna Wydział Filologii Polskiej i Klasycznej		Języki wykładowe polski	
Poziom studiów studia drugiego stopnia		Obligatoryjność Obowiązkowy	
Forma studiów studia stacjonarne		Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe	
Profil studiów profil ogólnoakademicki			
Koordynator zajęć	Damian Szymczak		
Prowadzący zajęcia	Damian Szymczak		
Okres Semestr 3	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Konwersatorium: 30, Zaliczenie z oceną		Liczba punktów ECTS 4

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Zaznajomienie studentów z miejscem i obrazem Bałkanów we współczesnych dyskursach literackich, publicystycznych i medialnych.
C2	Zaznajomienie studentów z historycznymi korzeniami dyskursów na temat Bałkanów.
C3	Kształtowanie zdolności krytycznej oceny zjawisk kulturowych.
C4	Umiejętność analizowania i interpretowania zjawisk kultury oraz wypowiadania się w tej materii.
C5	Umiejętność analizowania i interpretowania zjawisk kultury oraz wypowiadania się w tej materii.
C6	Umiejętność studiowania i analizowania prac naukowych, wypowiedzi medialnych i publicystycznych w zakresie studiów bałkanistycznych.

Wymagania wstępne

Brak wymagań

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	zna na poziomie rozszerzonym terminologię bałkanistyczną oraz poglądy głównych przedstawicieli z dziedziny bałkanoznawstwa.	BAK_K2_W01, BAK_K2_W02	Prezentacja multimedialna
W2	zna na poziomie zaawansowanym symbolikę związaną z kulturami narodowymi krajów bałkańskich, jej źródła, genezę, semantykę oraz wzajemne relacje poszczególnych składników pola symbolicznego.	BAK_K2_W05	Prezentacja multimedialna
W3	zna na poziomie zaawansowanym współczesne przemiany polityczne i społeczne na Bałkanach.	BAK_K2_W05	Prezentacja multimedialna
W4	zna na poziomie zaawansowanym zagadnienia z zakresu literaturoznawstwa i antropologii kulturowej, nauk historycznych i religioznawstwa w odniesieniu do badań bałkanistycznych.	BAK_K2_W01, BAK_K2_W02, BAK_K2_W03, BAK_K2_W04	Prezentacja multimedialna
Umiejętności - Student/ka:			
U1	umie samodzielnie wyszukiwać, analizować, ewaluować, selekcjonować i integrować wiadomości dotyczące kultury oraz życia politycznego i społecznego Bałkanów, z wykorzystaniem źródeł materiałowych oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy.	BAK_K2_U01, BAK_K2_U02, BAK_K2_U03	Prezentacja multimedialna
U2	umie dokonywać pogłębionej obserwacji i interpretacji faktów kulturowych charakterystycznych dla obszaru Bałkanów w ujęciu diachronicznym i synchronicznym; analizować ich powiązania z różnymi obszarami działalności ludzkiej.	BAK_K2_U01, BAK_K2_U02	Prezentacja multimedialna

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
U3	umie przygotować i wygłosić prezentację/referat, w zakresie bałkanistyki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów lub w obszarze leżącym na pograniczu różnych dyscyplin naukowych w języku polskim i językach kierunkowych.	BAK_K2_U01, BAK_K2_U02, BAK_K2_U05	Prezentacja multimedialna
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	jest gotów do uczenia się przez całe życie oraz inspirowania i organizowania procesu uczenia się innych osób.	BAK_K2_K01, BAK_K2_K02	Prezentacja multimedialna
K2	jest gotów/gotowa do doceniania znaczenia bałkanistyki i jej roli w kształtowaniu kulturowego obrazu Europy.	BAK_K2_K04, BAK_K2_K05	Prezentacja multimedialna

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Wizerunek Bałkanów w polskich dyskursach od czasów najdawniejszych do końca XX w.	W1, W4, U1	Konwersatorium
2.	Wizerunek Bałkanów w europejskich przekazach od czasów najdawniejszych do końca XX w.	W1, W2	Konwersatorium
3.	Współczesny wizerunek Bałkanów w Europie i poza nią w dyskursach literackich, naukowych i publicystycznych.	W1, W2, W3, W4, U3, K1	Konwersatorium
4.	Przełomowe momenty historyczne dla kształtowania się wizerunku Półwyspu Bałkańskiego.	W1, W2, W4, U1, U3, K1, K2	Konwersatorium
5.	Problemy polityczne współczesnych państw bałkańskich w świetle dyskursów publicystycznych i naukowych.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2	Konwersatorium
6.	Bałkany w polityce regionu i świata w świetle dyskursów publicystycznych i naukowych.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K2	Konwersatorium
7.	Polityka historyczna na Bałkanach - dyskursy, strategie, rytuały.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, K1	Konwersatorium
8.	Mity w dziejach Półwyspu Bałkańskiego w świetle dyskursów publicystycznych, naukowych i literackich.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, K1	Konwersatorium
9.	Bałkany w kinie europejskim i światowym.	W2, W4, U1, U2, U3, K1	Konwersatorium
10.	Jak Bałkany widzą same siebie? Wzajemne stereotypy w świetle dyskursów medialnych i publicystycznych.	W2, W3, W4, U1, U2, U3, K1, K2	Konwersatorium

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Konwersatorium	Wykład konwersatoryjny, Dyskusja

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Konwersatorium	- aktywność - obecność - przygotowanie prezentacji multimedialnej

Literatura

Obowiązkowa

1. Bałkany. Etnokulturowe podłoże konfliktów, pod red. A. Koseckiego i W. Konarskiego, Sosnowiec 2006.
2. Bałkańska szachownica geopolityczne i geostrategiczne studia o Bałkanach w XX i XXI wieku, Toruń 2019.
3. Bałkany Zachodnie między przeszłością a przyszłością, Łódź 2013.
4. Chaszczyk-Rydel, M., Obrazy Bałkanów: mity, stereotypy, nowa imagologia, Wrocław 2013.
5. Čolovič I., Bałkany – terror kultury. Wybór esejów, Wołowiec 2014.
6. Europa Środkowa i Bałkany. Konteksty historyczne i politologiczne, pod red. M. Korzeniewska-Wiszniewska, A. Kastory, R. Woźnica, Kraków 2019.
7. Gibas-Krzak D., Geopolityka Bałkanów, Warszawa 2021.
8. Jezernik B., Dziką Europą. Bałkany w oczach zachodnich podróżników, Kraków 2007.
9. Kaplan R., Bałkańskie upiory. Podróż przez historię, Wołowiec 2010.
10. Krawczyk A., Czyja jest Bośnia? Krótka historia kraju trzech narodów, Kraków 2021.
11. Południowa Słowiańszczyzna w literaturze polskiej XIX i XX wieku, pod red. K. Stępnika i M. Gabryś, Lublin 2010.
12. Rekść M., Mity narodowe i ich rola w kreowaniu polityki na przykładzie państw byłej Jugosławii, Łódź 2013.
13. Todorowa M., Bałkany wyobrażone, Wołowiec 2014.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Konwersatorium	30
Przygotowanie do zajęć	25
Przygotowanie prezentacji multimedialnej	10
Czytanie wskazanej literatury	35
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 100
Liczba punktów ECTS	ECTS 4

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
BAK_K2_K01	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do krytycznej i wielowymiarowej oceny zdobywanej wiedzy, stosowanej w pracy zawodowej i życiu społecznym
BAK_K2_K02	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do osadzonego na usystematyzowanej wiedzy i pogłębionych umiejętnościach bałkanistycznych odpowiedzialnego prowadzenia dialogu międzykulturowego, a także zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problemów
BAK_K2_K04	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do wyznaczania sobie i podejmowania skomplikowanych zadań badawczych i profesjonalnych oraz realizowania ich w trudnych, nietypowych i złożonych sytuacjach
BAK_K2_K05	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do zaangażowanego uczestnictwa w lokalnym, krajowym i międzynarodowym życiu kulturalnym i społecznym oraz myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy
BAK_K2_U01	Absolwent/ka potrafi samodzielnie wyszukiwać, ewaluować, selekcjonować i integrować wiadomości dotyczące języków, literatury, kultury oraz życia społecznego Bałkanów ze szczególnym uwzględnieniem literaturoznawczych, historycznych, kulturowo-religijnych i językoznawczych narzędzi metodologicznych w celu analizowania i interpretowania zachowań językowych, społecznych oraz tekstów literackich i kulturowych
BAK_K2_U02	Absolwent/ka potrafi samodzielnie i ustawicznie zdobywać wiedzę i poszerzać umiejętności badawcze oraz podejmować autonomiczne, indywidualne i zespołowe, działania zmierzające do rozwijania zdolności i kompetencji oraz do skutecznego kierowania własną karierą zawodową, jak i zachęcania innych osób do uczenia się przez całe życie
BAK_K2_U03	Absolwent/ka potrafi w ujęciu diachronicznym i synchronicznym dokonywać pogłębionej obserwacji i interpretacji faktów historycznych i procesów społecznych charakterystycznych dla obszaru Bałkanów oraz rozpoznawać ich odzwierciedlenie w dyskursach literackich i kulturowych
BAK_K2_U05	Absolwent/ka potrafi prowadzić pogłębioną, merytorycznie uargumentowaną i interdyscyplinarną dyskusję ze specjalistami w zakresie bałkanistyki ze szczególnym uwzględnieniem ekspertów w dziedzinie: literaturoznawstwa, historii, nauk o kulturze i religii oraz językoznawstwa w języku polskim i językach kierunkowych
BAK_K2_W01	Absolwent/ka zna i rozumie w zakresie pogłębionym terminologię i zagadnienia bałkanistyczne oraz metodologiczne uwarunkowania i osiągnięcia głównych bałkanistycznych szkół badawczych z uwzględnieniem ich interdyscyplinarnego charakteru
BAK_K2_W02	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu pogłębionym zagadnienia teoretyczne z zakresu literaturoznawstwa, historii, nauk o kulturze i religii oraz językoznawstwa w odniesieniu do badań bałkanistycznych
BAK_K2_W03	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu pogłębionym specyfikę krajów słowiańskich i niesłowiańskich Półwyspu Bałkańskiego, ich zróżnicowaną strukturę etniczną, historię, współczesność, a także wzajemne stosunki polityczne i społeczne oraz ich odzwierciedlenie w reprezentacjach literackich i kulturowych
BAK_K2_W04	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu pogłębionym literatury krajów Półwyspu Bałkańskiego, ich historię i wzajemne uwarunkowania
BAK_K2_W05	Absolwent/ka zna i rozumie w zakresie pogłębionym związki kultury i literatury bałkańskiej z kulturą oraz literacką tradycją europejską, śródziemnomorską, folklorystyczną, otomańską i bizantyńską w odniesieniu do religijnego zróżnicowania społeczeństw bałkańskich